

Niko Ančić

PASIONSKI MOTIVI

22. 6. – 15. 7. 2020.

PASIONSKA
BAŠTINA

29.
svečanosti

MUZEJ
MIMARA

Niko Ančić

PASIONSKI MOTIVI

22. 6. – 15. 7. 2020.

U umjetničkom pristupu Nike Ančića motivima sakralne tematike prožimaju se ekspresionistička gestualnost u ostvarenjima uprisutnjene figuracije, i djela širine asocijativnog, vidljive i u slikama na pragu apstrakcije. Oba ova segmenta izrastaju iz Ančićevog jedinstvenog stila prepoznatljive rukopisnosti, sačuvane neovisno od stupnja ikonografske činjeničnosti. Poveznica je i duboka nota meditativnog, i poetska i emotivna, kojom likovna interpretacija sadržaja dobiva novu dimenziju. Tako su i tjeskoba, bol, neposredna blizina smrti uronjeni u atmosferu Kristovog golgotskog martirija prožeti ozračjem duhovnog, a prizori patnje otkrivaju i tu stranu veličajnost smisla postojanja. Dramatična stvarnost kalvarijskog hoda je i zbilja približena zapisima evanđelista, ali i metafora, opremećenje čina otkupljanja, koje započinje scenom Ulaska u Jeruzalem, a zaokružuje se motivom Uskrsnuća.

Sve dionice spomenutog raspona sadržajnih koordinata jasni su akcenti zbivanja, međusobno upućene, gdje neke u Ančićevoj tematsko/likovnoj slobodi nose elemente realistične opisnosti, ili su oblici oblici približeni znaku. U Ančićevom sakralnom opusu izmjenjuju se ostvarenja unutarnje nužnosti, i zadržavanja na konkretnosti scene, i s proširenjem do simboličnog, u krajnjoj ideji eshatološkog. Ančić osjeća (za umjetnika je to najvažnije) da su događanja na Kristovom zemaljskom hodu sastavnice dubokih vjerskih istina, stvarne i duhovne ljepote, kojim slikar spaja biblijsko vrijeme, njegovu preobrazbu u njegovanju biti i kroz umjetnost, u našem vremenu. Takav doživljaj spram motiva omogućio mu je određenu nesputanost izraza, no bez rušilačkih nakana spram stvorenih kanona, ali i s nenametljivom bliskošću s načelima povjesnih umjetničkih iskustava. No znatno više Ančić s likovnom inventivnošću izraza produbljuje sadržaj klasičnih tema Novoga zavjeta, poglavito same Pasije. Neprekidno prati trag slutnje ljepote sakralnog, identificirajući je s naravnošću i nadnaravnošću života, svojevrsnom, (u njegovom slučaju) ekvivalentu vječnosti vitalnosti prirode. Krajoliku je Ančić posvetio pretežni dio svog opusa i kao nepopravljivi zaljubljenik u prirodu težio je sintezi izgleda i značenja. Videći u pejzažu kapi i poneki slap iz nemjerljivosti sakralnog. Tako da nije slučajno da je u pejzažnom redu i bogatstvu prepoznao poetizirane zakonitosti stvorenog, što je u vjetrometini vremena darovan put koji uz slikarski zanos vodi ka temama gdje Bog govori čovjeku.

Ančić je slikar kolorističkog pulsiranja, glavne odrednice njegovog krajolika. Otvorena paleta dominira i u prizorima kršćanske ikonografije. No ipak u nešto tišim registrima, u djelima gdje su vrijednosti plavog nositelji kromatike slika. Objektivno najmeditativnije boje, boje smiraja, koja sugerira bezmjerje, transcendentalnost teološkog. Ančića u pritajenom svjetlu plavog dodiruje nebo, posvojenim bojama ispunjenim simboličnošću i silnicama tišine. Osvajajući njima prostor, s partijama pune zasićenosti boje, ali i plohama suptine prozračnosti, uravnoteženih s energijom snažnih kromatskih udara. Vještinom slikarske gradnje oblikovani su detalji i ukupnost čitkih kompozicija, uvjerljivo satkanih i u primjerima jednostavnih i složenijih scenarija. Sa zanimljivim otklonima (s Evanđeljem kao konstantom poruke) od konvencionalnih rješenja do slobodnijih likovnih koncepcija, gdje bar neki sloj nudi mogućnosti osobnog likovnog čitanja. Figurativna komponenta slika u određenoj mjeri citira i zapise evanđelista, obogaćujući ih ugodajnošću scene, s naglascima na posvećenosti adrese. Ančić čvrsto zadržava nit s ostavštinom i životnošću biblijskog, sa znanim akterima kao nositeljima prizora upisanih osobnom inačicom realističnog, uzdignutog bujicom ekspresionističke likovne čujnosti. S upućenošću na lik patničkog Krista na križu, na čitav korpus, ali i na znak, izranjenu ruku ili nogu, no i primjere razvedenijih partitura kao u slici "Sve zbog jedne jabuke" osmišljene i notom literarnog. Ančić i redukcijom do forme samog križa (tipom i grčkim i rimskim) stavlja značenje Golgote u prvi plan u obliku svetog simbola, gdje potki objektivne grubosti drveta priljubljuje boju, a krik (koji je i navještaj Uskrsnuća) u opni forme dovedu do impulsa lirske apstrakcije, do sklada sakralnog buketa. U slikama negiranog taktiliteta osmišljenih fluidnošću boje, utkanih u preplete ploha i treptavih mrlja. Obrisi križa svjetlom spajaju se s dramaturgijom prostora, kojeg svaka čestica otvara se ka klimaksu scene. I gigantizira aureola, znamenje s uklesanom urom Kristovom smrti, razvaljena stijena groba pripadaju ikonografiji muke. Ančić vjerodostojnošću slikarskog čina i sabranošću u interpretaciji sadržaja dosegaoo sintezu univerzalnog i osobnog, dajući značajan prilog modernoj hrvatskoj sakralnoj umjetnosti.

Stanko Špoljarić

PASIONSKA
BAŠTINA

29.
svečanosti

MUZEJ
MIMARA

Posljednja večera
2000.
crtež, kombinirana, papir
30 x 45 cm

Noć prije
2019.
ulje/platno
80 x 100 cm

INRI
2020.
ulje/platno
69 x 54 cm

Veronikin rubac
2018.
ulje/platno
80 x 100 cm

Pieta
2020.
akril/platno
76 x 80 cm

S krvlju ka uskrsnuću
2020.
akril/platno
100 x 80 cm

Skidanje s križa
2020.
akril/platno
45 x 35 cm

Raspeće
2020.
akril/platno
70 x 50 cm

Za stolom u Emausu
2020.
akril/platno
100 x 80 cm

Ulazak u Jeruzalem
2020.
akril/platno
76 x 80 cm

On odnosi grijeh svijeta
2020.
ulje/platno
59 x 43 cm

Oče oprostí im jer ne znaju što čine
2012.
akril/platno
70 x 50 cm

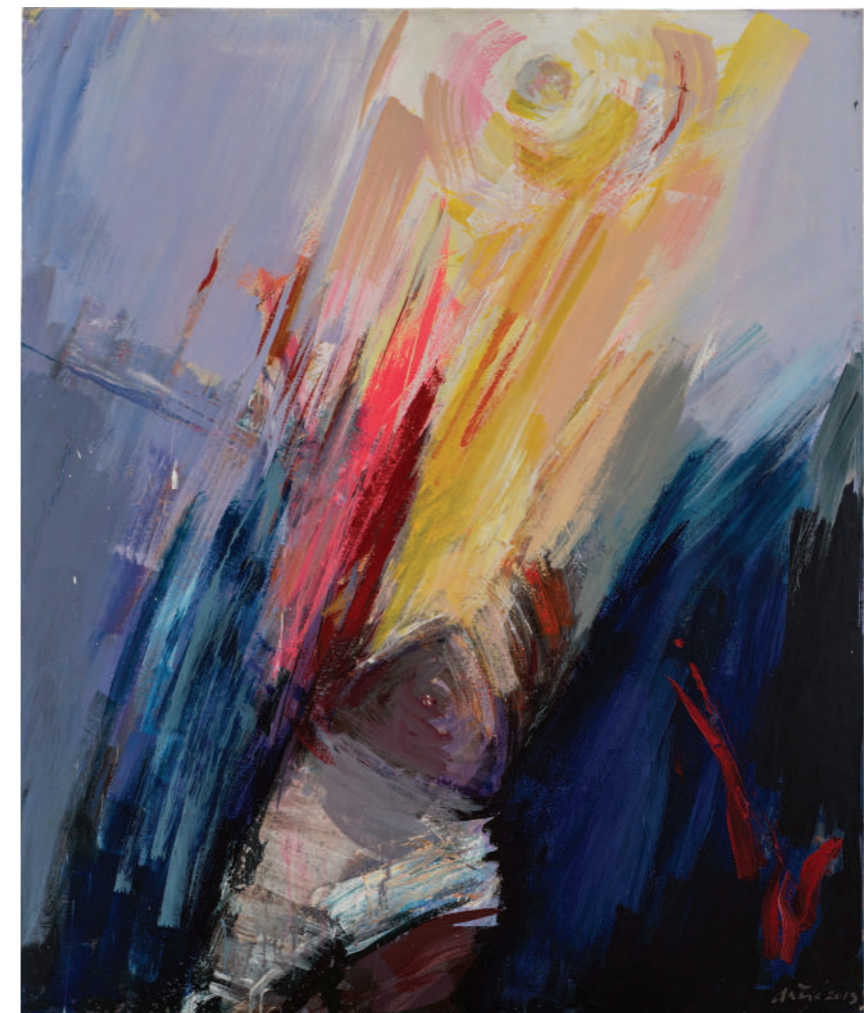
Petar - stijena
kombinirana tehnika
65 x 79 cm

Ecce homo
2018.
ulje/platno
58 x 78 cm

Petar - stijena
kombinirana tehnika
65 x 79 cm

Uskrsnuće
2013.
akril/platno
120 x 100 cm

K nebu
2001.
akril/platno
80 x 60 cm

Muka
2002.
akril/platno
100 x 80 cm

Transformacija
2007.
akril/platno
80 x 60 cm

Ljubav pobijeduje bol
2020.
akril/platno
120 x 120 cm

Plavi križ
2004.
ulje/platno
50 x 68 cm

Križ
akril/platno
70 x 50 cm

Lomljenje križa
2020.
akril/platno
50 x 45 cm

Otvoreni grob
2020.
ulje/platno
100 x 70 cm

Trojstvo
2004.
akril/platno
50 x 70 cm

Nagovještaj
2015.
ulje/platno
70 x 50 cm

Nagovještaj
1992.
akril/platno
80 x 60 cm

Enigma
2000.
akril/platno
70 x 90 cm

Treća ura
2005.
ulje/karton
50 x 40

Svo vrijeme svijeta
2000
akril/platno
80 x 60 cm

Tužni jecaj s maslinske gore
2019.
ulje/platno
80 x 100 cm

NIKO ANČIĆ rođen je 1948. u Trpnju na poluotoku Pelješcu. Školovao se u Splitu i Zagrebu. Godine 1992. napušta posao i počinje se profesionalno baviti slikarstvom. Brojna su njegova putovanja mnogim europskim zemljama, posebno često u Njemačku i Španjolsku, gdje se posvećujući slikanju zadržavao i duže vrijeme. Izlagao je na više od 50 samostalnih izložbi u zemlji i inozemstvu, te na mnoštvu skupnih.

izdavač PASIONSKA BAŠTINA
suizdavač Muzej Mimara
za izdavača mr. sc. Jozo Čikeš
konceptija izložbe i likovni postav Stanko Špoljarić
autor teksta Stanko Špoljarić
fotografije Vedran Metelko, Goran Vranić
grafičko oblikovanje kataloga Gordana Karabogdan
tehnička realizacija postava izložbe Stanko Špoljarić

PASIONSKA
BAŠTINA

MUZEJ
MIMARA

Zagreb
HRVATSKA

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republik
of Croatia
Ministry
of Culture

